

INTERVENCIÓ ASSISTIDA AMB GOSSOS EN ENTORN NATURAL EN ADOLESCENT AMB TEA: UN CAS D'ÈXIT

Salmerón Medina, Miquel; Real Gisbert, Laura; Guillén Guzmán, Elías; Ristol Ubach, Francesc; Cercos López, Amanda

Introducció

El Trastorn de l'Espectre Autista (TEA), és un trastorn del neurodesenvolupament que es caracteritza per dèficits en la comunicació social i interacció recíproca, així com per patrons de comportament, interessos i activitats restringides i repetitives.

La Teràpia assistida amb animals (TAA) és una modalitat d'intervenció que utilitza animals com a part integral del procés terapèutic.

Objectius:

- Trencar l'aïllament domiciliari i social de pacients.
- Avaluar si la TAA facilita la vinculació de pacients amb els professionals de l'hospital, afavorint l'acceptació d'ajudes terapèutiques i educatives, amb l'apropament del/la pacient a l'hospital/recurs comunitari.

Metodologia

Criteris d'inclusió a l'estudi:

- Aïllament social total, amb absentisme a l'àmbit comunitari, àmbit escolar i/o a l'Hospital de Dia del Servei de Psiquiatria i Psicologia Clínica Infantil i Juvenil del Hospital Clínic de Barcelona.
- Tenir el consentiment informat de progenitors/es legals o tutor/a legal.
- Acceptació del menor d'edat per intervenir amb gossos.

Tipus d'investigació:

L'estudi és experimental controlat, amb una mostra intencional amb pacients menors d'edat (6 als 17 anys) atesos a l'Hospital Clínic de Barcelona (Hospital de Dia de Psiquiatria i Psicologia Clínica Infanto –Juvenil).

Descripció del cas:

Pacient amb TEA de 14 anys, amb Trastorn Depressiu Major i Desregulació emocional. Presenta de manera progressiva aïllament en domicili, arribant a l'absentisme escolar total, juntament amb increment d'irritabilitat, empitjorament de l'estat afectiu, abús de TIC, transgressió de límits i episodis de desregulació emocional amb heteroagressivitat verbal i física cap a la mare.

Intervencions prèvies (Programa d'Atenció a la Crisi i Hospitalització domiciliària): Haurien aconseguit una millora afectiva, però no haurien estat efectives per a la situació d'aïllament.

Temporalitat: La intervenció domiciliària des de la URTEA es va realitzar durant 8 setmanes, en sessions d'una hora setmanal amb gos i 2 hores amb intervenció sense gos amb educadors/es socials.

Estructura de les sessions:

- Fase de familiarització: En aquesta fase, el pacient es va familiaritzar amb el gos, aprenent a interactuar amb ell de manera segura i respectuosa.
- Fase de transició: En aquesta fase, el pacient va començar a sortir de casa acompanyat del gos.
- Fase d'aproximació a l'institut: En aquesta fase, el pacient va començar a aproximar-se a l'institut, primer des de lluny i després de manera progressiva.

Avaluació:

Per tal d'avaluar els objectius de l'estudi, es delimiten com a variables principals: interacció i comunicació, vinculació a hospital de dia, recurs educatiu i/o comunitat, millora de les necessitats en salut mental així com la millora de l'autoregulació emocional.

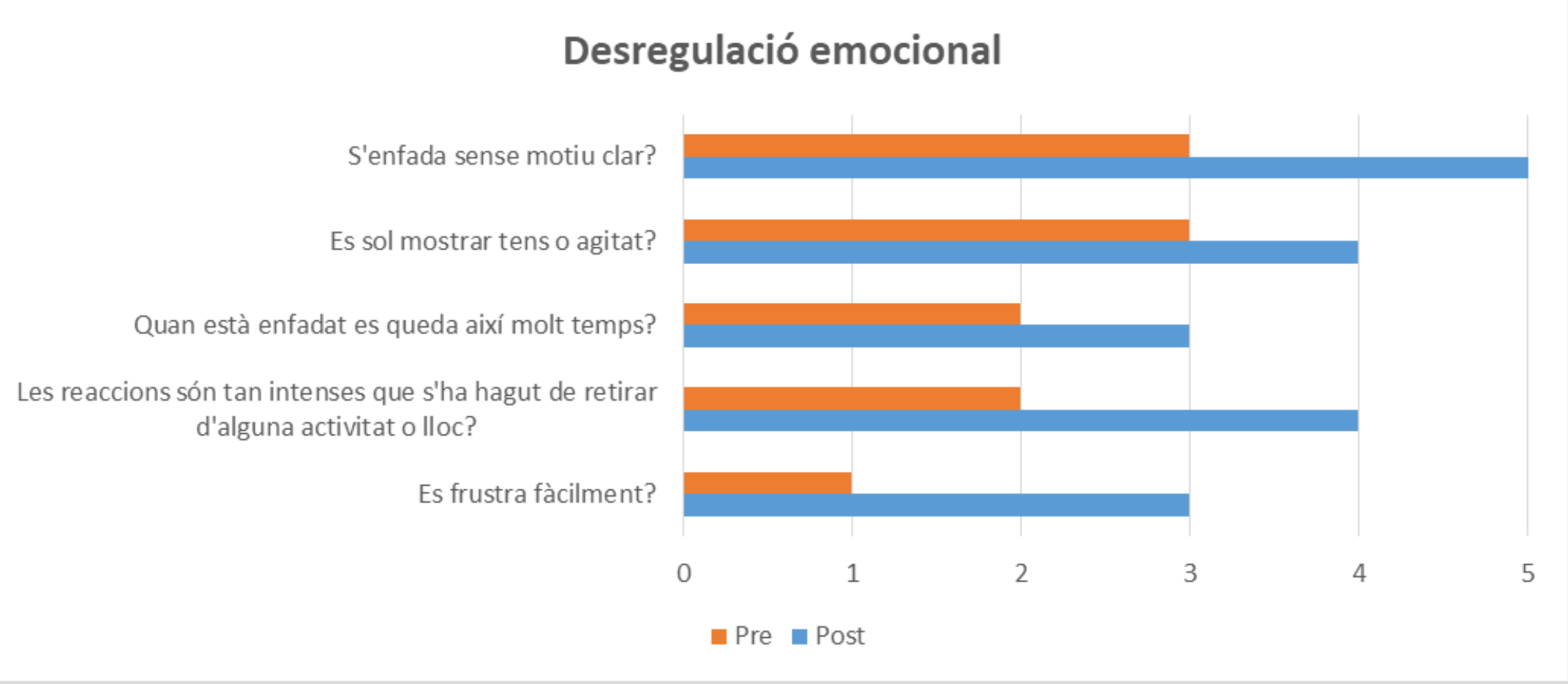
Es realitza pre i post de la intervenció amb l'escala d'Inventari de desregulació emocional, així com a l'inici i final de cada sessió una escala Likert per valorar la motivació, interacció i comunicació.

Resultats

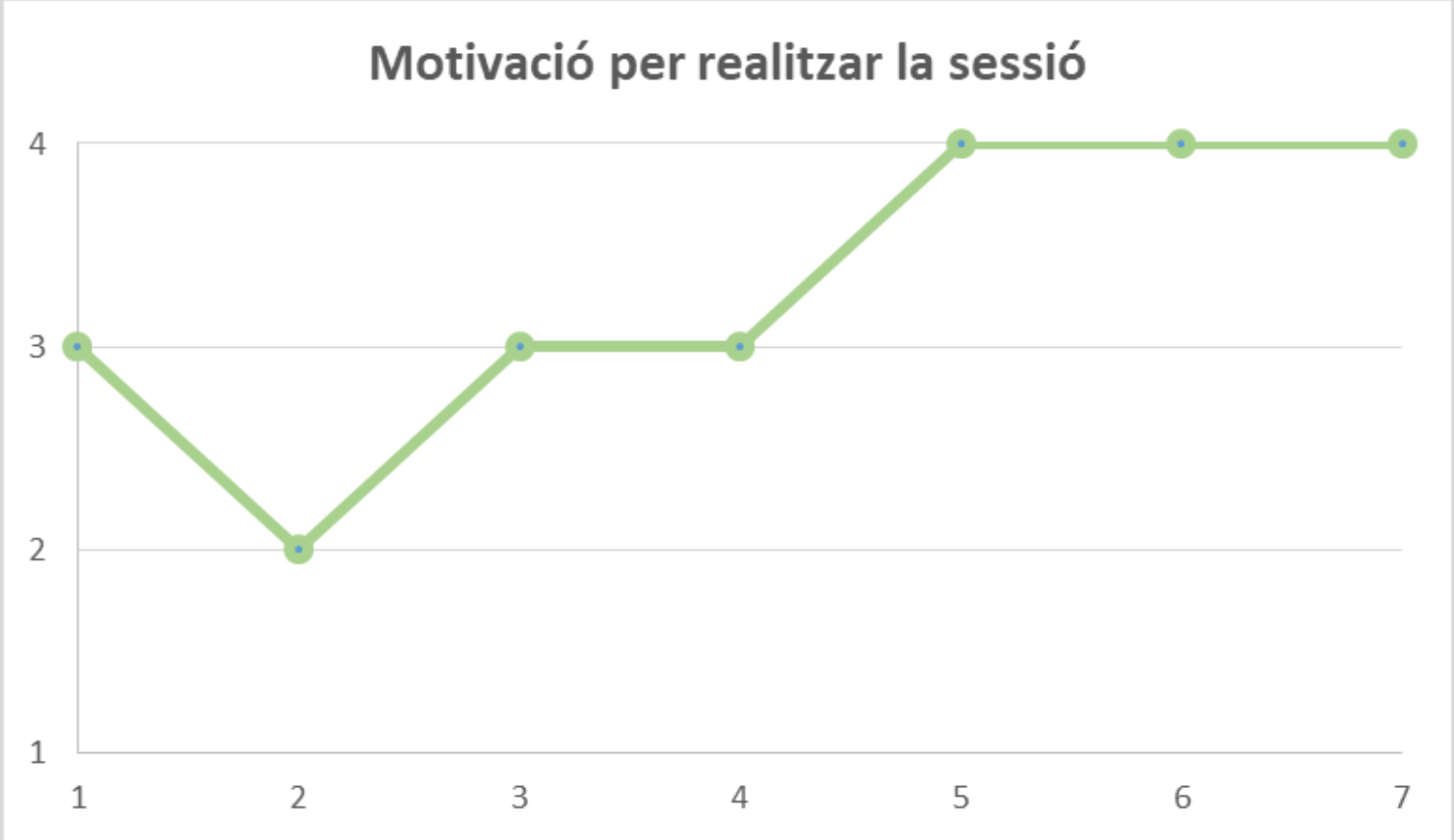
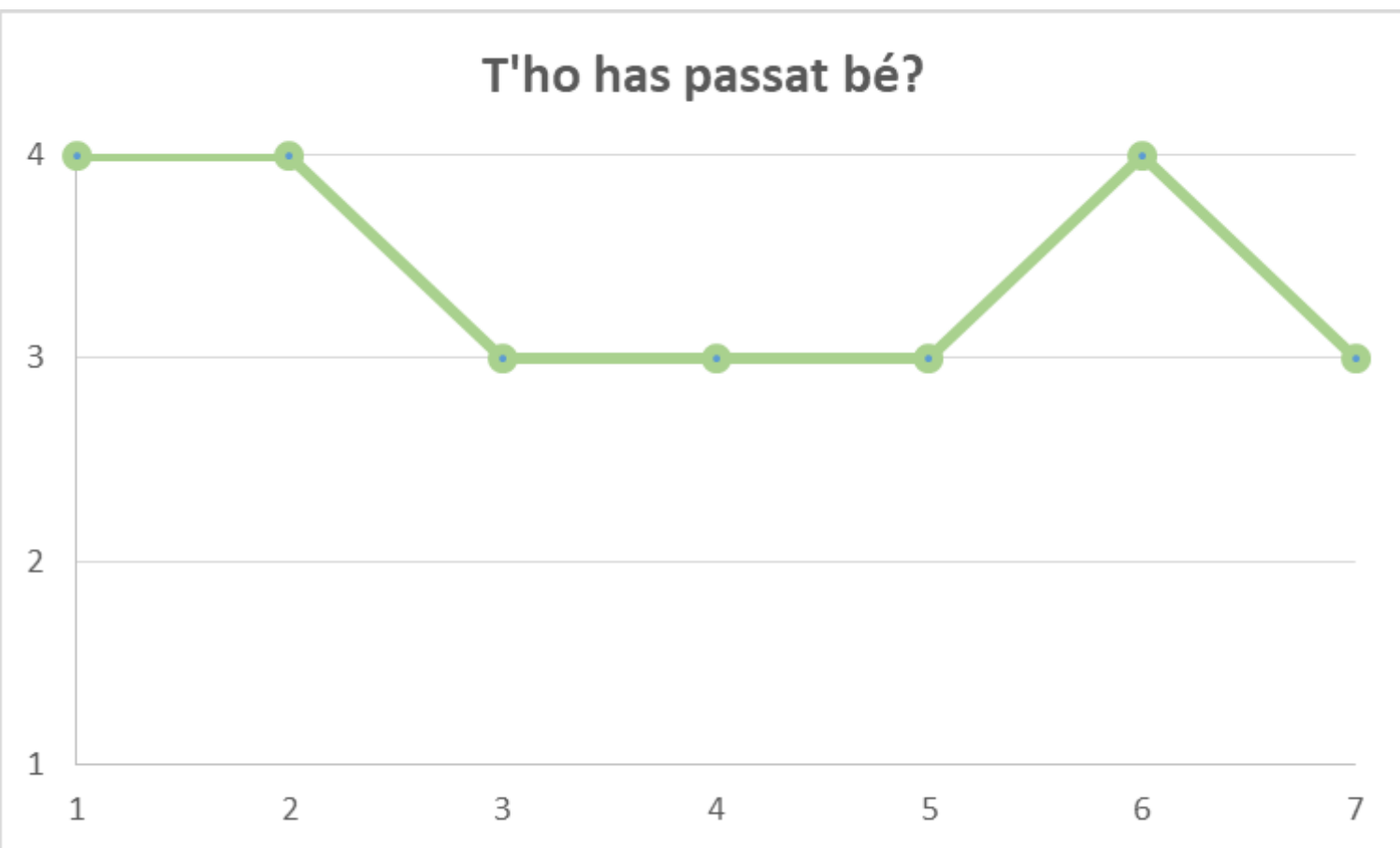
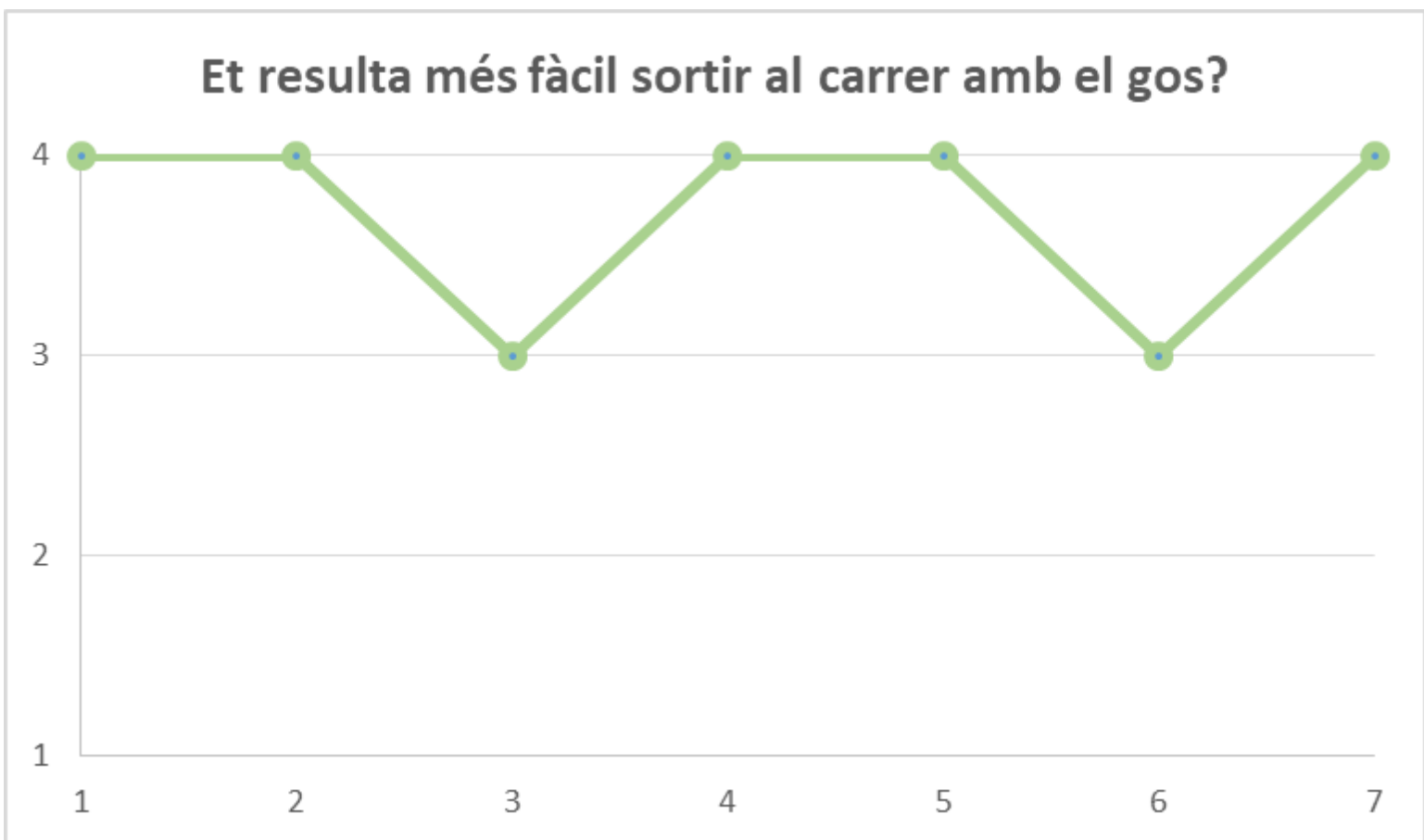
En finalitzar la intervenció, el pacient havia assolit els següents resultats:

- Sortir del domicili de manera regular.
- Aproximació a l'institut: Entrada a l'edifici i realitzar classes de manera individual.
- Millora en la comunicació social i la interacció recíproca.
- Disminució de la transgressió de límits i la heteroagressivitat amb la mare.

Preintervenció (15 dies)	Intervenció (60 dies)	Postintervenció (15 dies)
0	52	4

Escala
1: Sempre
2: Casi sempre
3: Algunes vegades
4: Poques vegades
5: Mai

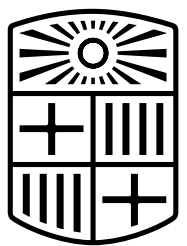
Conclusions

La intervenció assistida amb gossos pot ser una intervenció eficaç per al tractament a pacients amb TEA que presenten reclusió en domicili. La TAA pot ajudar aquest perfil de pacients a millorar la seva comunicació social, la seva interacció recíproca i la seva qualitat de vida. Els gossos resulten ser un facilitador per a aconseguir els objectius marcats en la teràpia.

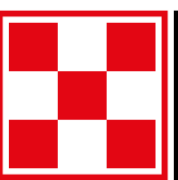
Bibliografia

- Guillen Guzmán, E., Sastre Rodríguez, L., Santamarina-Perez, P., Hermida Barros, L., García Giralt, M., Domenec Elizalde, E., ... & Morer Liñan, A. (2022). The Benefits of Dog-Assisted Therapy as Complementary Treatment in a Children's Mental Health Day Hospital. *Animals*, 12(20), 2841..
- Carrillo Bermúdez, M. (2022). Beneficios de la terapia asistida con animales en niños con TEA.
- Jara Gil, M. D. (2017). Terapia asistida con perros (TAP) aplicada a niños/as con transtorno del espectro autista (TEA) en edad escolar.
- Paredes-Ramos, P., Pérez-Pouchoulén, M., García-Bañuelos, P., Martínez-Conde, R., Rioux, M., Manzo, J., &Coria-Avila, G. (2012). El uso del perro en el tratamiento del trastorno espectro autista. *Revista electrónica en Neurobiología*, 3(6).

Projecte finançat per:

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

PURINA®

Fundació "la Caixa"

CTAC

"L'autor del pòster ha demanat consentiment informat escrit del pacient/pacients o representants legals, segons escaigui, inclosos en aquest pòster"